

TILLSYNSPLAN

2019-10-24

DNR: 2020-16

Laholms Kommun

Tillsynsplan 2020-2021

Serveringstillstånd, servering och försäljning av folköl, försäljning av tobaksvaror, vissa receptfria läkemedel, e-cigarettor och påfyllningsbehållare samt tillsyn av rökfria miljöer.

Innehåll

Inledning	3
Gällande lag	3
Tillsyn	4
<i>Stadigvarande serveringstillstånd</i>	4
<i>Tillsynsfrekvens för serveringstillstånd</i>	4
<i>Tillfälliga serveringstillstånd</i>	5
<i>Tobaksvaror</i>	5
<i>Folköl och elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare</i>	6
<i>Receptfria läkemedel</i>	6
<i>Rökfria miljöer</i>	6
Tillsynens genomförande	7
<i>Legitimering</i>	7
<i>Råd och stöd</i>	7
<i>Direkt återrapportering</i>	7
<i>Dokumentation</i>	7
<i>Uppföljning</i>	7
<i>Resultatredovisning</i>	7

Inledning

Upprättandet av en tillsynsplan bidrar till en tydlig struktur på tillsynsarbetet samt möjliggör mätbara och uppföljningsbara mål. Genom tillsynsarbetet i Laholms kommun vill vi få bort missförhållanden, förhindra att nya uppstår och få till stånd ett gott samarbete mellan kommun och näringsidkare. Vårt mål är att med dessa medel bidra till en ansvarsfull alkoholservering samt en ansvarsfull handel med folköl, tobaksvaror, vissa receptfria läkemedel samt elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Vidare är målet att kraven för rökfria miljöer upprätthålls i kommunen.

Folkhälsomyndigheten utövar central tillsyn över efterlevnaden av gällande lag och meddelar allmänna råd till vägledning för tillämpning av respektive lag.

Länsstyrelsen utövar tillsyn inom länet. Länsstyrelsen ska också biträda kommunerna med råd i deras verksamhet.

Den omedelbara tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna utövas av kommunen och polismyndigheten.

Lagstiftning inom respektive områden är sociala skyddslagar och deras huvudsakliga syfte och mål är att begränsa preparatens skadeverkningar.

Läkemedelsverket har tillsyn över efterlevnaden av "Lagen om handel med vissa receptfria läkemedel" och av de föreskrifter som har meddelats i anslutning till denna lag. Den kommun där detaljhandel med vissa receptfria läkemedel bedrivs, ska kontrollera efterlevnaden av denna lag och av de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen. Lagstiftningen gällande handel med receptfria läkemedel syftar till att motverka att människor skadas samt att kvalitén på läkemedlen inte försämras.

Gällande lag

Alkohollagen (2010:1622)

Alkoholförordning (2010:1636)

Tobakslagen (1993:581)

Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter

Förordning (2019:223) om tobak och liknande produkter

Lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel

Tillsyn

Stadigvarande serveringstillstånd

Tillsynen består av fyra delar.

1. Förebyggande tillsyn
2. Inre tillsyn
3. Yttre tillsyn
4. Samordnad tillsyn

Förebyggande tillsyn är sådant arbete som leder till att problem inte uppstår. Genom information, rådgivning och utbildning redan på ansökningsstadiet skapas en god grogrund för dialog, förståelse och samarbete. Ett sätt att bedriva förebyggande tillsyn är att ha möten med nyblivna krögare för att diskutera syftet med alkohollagen och en ansvarsfull alkoholserving.

I den förebyggande tillsynen är utbildning i **Ansvarsfull alkoholserving (AAS)** en viktig del. I Laholms kommun använder vi oss av metodiskt arbete i enlighet med konceptet **Ansvarsfull alkoholserving**. Detta sker inom ramen för *Ansvarsfull alkoholserving Halland* som är en samverkan mellan Laholm, Halmstad och Hylte kommun. Utbildningen har som syfte att verka preventivt mot alkoholrelaterat våld, samt förebygga och medvetandegöra om alkoholens skadeverkningar. Det hålls två utbildningstillfällen om året i AAS.

Inre tillsyn är kontroll och uppföljning av tillståndshavarens personliga och ekonomiska förhållanden. Inre tillsyn sker då kommunen anser att det finns behov av en uppföljning, men kan också ske på förekommen anledning, exempelvis då det inkommer indikationer på missförhållanden. Tillsyn sker också utifrån att kommunen utför stickprovskontroller.

Yttre tillsyn är besök på restaurangen i syfte att följa upp att verksamheten bedrivs enligt alkohollagens bestämmelser och kan bedrivas av varje myndighet separat eller i samverkan. Tillsyn kan bestå av rutintillsyn som inte är påkallad av någon särskild omständighet eller vara riktad uppföljande tillsyn orsakad av tidigare iakttagelser eller inkommen information från annan myndighet eller från allmänheten.

Samordnad tillsyn. Vid denna typ av tillsyn medverkar ofta flera myndigheter så som kommun, polis, räddningstjänst, skattemyndighet samt försäkringskassa. Med samordnad tillsyn avses ett fördjupat tillsynsarbete som flera berörda myndigheter planerar och/eller genomför tillsammans. Envar deltar med stöd av den lagstiftning som gäller för respektive sakområde.

Tillsynsfrekvens för serveringstillstånd

I Laholms kommun sker tillsyn fortlöpande under hela året. Serveringsställen delas in i två nivåer. Beroende på nivå avgörs förekomsten av tillsyn.

Nivå 1. Serveringsställen som ingår i denna nivå är oftast renodlade matserveringar där maten är i fokus och omsättningen av alkohol är relativt låg. Målsättningen är att yttre tillsyn ska ske en gång per år.

Nivå 2. Serveringsställen som ingår i denna kategori har en högre alkoholförsäljning och har ofta ett nöjesutbud som är återkommande eller förekommer tillfälligt eller under perioder. I denna nivå ligger också serveringsställen med en företrädelsevis yngre publik. Målsättningen är att yttre tillsyn ska ske minst två gånger per år.

Utöver ordinarie tillsynsbesök ska uppföljande besök göras om brister konstaterats. Uppgifter från andra myndigheter, så som polisrapporter där olägenheter noterats medför också extra tillsynsbesök.

Samordnad tillsyn sker minst en gång per år på utvalda serveringsställen.

Tillfälliga serveringstillstånd

Tillsyn ska ske när tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten och slutna sällskap har beviljats. Tillsynsfrekvensen av tillfälliga serveringstillstånd bedöms efter behov. Företrädelsevis riktas tillsynsarbetet till tillfälliga tillstånd till allmänheten. En bedömning av tillsynsfrekvens görs utifrån typ av arrangemang, inriktning, serveringstid samt storleken på arrangemanget.

Tobaksvaror

Tillsyn över detaljhandels- och partihandelsförsäljning av tobaksvaror bedrivs genom förebyggande, yttre- och inre tillsyn. Egenkontrollprogram för egentillsyn över försäljning lämnas in i samband med ansökan.

Förebyggande tillsyn är ett arbete som ska resultera i att problem inte uppstår, bland annat genom information och rådgivning då kommunen får in en ansökan om tillstånd för att bedriva partihandel eller detaljhandel med tobaksvaror.

Yttre tillsyn är besök på försäljningsstället i syfte att följa upp att verksamheten bedrivs enligt respektive lags bestämmelser. Exempelvis så kontrollerar kommunen att arbetet med kontrollprogrammet för den egna tillsynen fungerar och att arbetet med det fortlöper aktivt. Felhantering och arbete i strid med gällande lagstiftning ska upptäckas och korrigeras.

Inre tillsyn är kontroll och uppföljning av tillståndshavarens personliga och ekonomiska förhållanden. Inre tillsyn sker då kommunen anser att det finns behov av en uppföljning, men kan också ske på förekommen anledning, exempelvis då det inkommer indikationer på missförhållanden. Tillsyn sker också utifrån att kommunen utför stickprovskontroller.

Samordnad tillsyn kan förekomma. Vid samordnad tillsyn medverkar ofta kommun, polis, samt skattemyndigheten.

Tillsyn sker fortlöpande under hela året. Kommunens målsättning är att samtliga försäljningsställen ska besökas av kommunens handläggare minst en gång per år. Uppföljande tillsyn vid konstaterande brister ska ske. Tillsyn sker under dagtid och utförs av alkohol- och tobakshandläggaren själv eller tillsammans med livsmedelsinspektör. Polis biträder vid behov.

Folköl och elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare

Tillsyn över försäljning av folköl och elektroniska cigaretter och påfyllnings-behållare bedrivs i huvudsak med förebyggande och yttre tillsyn. Egenkontrollprogram för tillsyn lämnas i samband med anmälan om försäljning.

Förebyggande tillsyn, är ett arbete som ska leda till att problem inte uppstår, bland annat genom information och rådgivning då kommunen får in en anmälan om försäljning av folköl eller e-cigaretter och påfyllningsbehållare.

Yttre tillsyn är besök på försäljningsstället i syfte att följa upp att verksamheten bedrivs enligt respektive lags bestämmelser. Exempelvis kontrollerar kommunen så att egenkontrollprogrammet för den egna tillsynen fungerar och används aktivt. Felhantering och arbete i strid med gällande lagstiftning ska upptäckas och korrigeras.

Samordnad tillsyn kan förekomma. Vid samordnad tillsyn medverkar ofta kommun, polis, samt skattemyndigheten.

Tillsyn sker i Laholms kommun löpande under hela året. Kommunens målsättning är att samtliga försäljningsställen ska besökas av kommunens handläggare minst en gång per år. Uppföljande tillsyn vid konstaterade brister ska ske. Tillsyn sker under dagtid och utförs av alkohol- och tobakshandläggaren själv eller tillsammans med livsmedelsinspektör. Polis biträder vid behov.

Receptfria läkemedel

Kontroll av att försäljning av receptfria läkemedel sker enligt gällande lag och föreskrifter bedrivs genom kontrollbesök på försäljningsställen. Kommunen ska också ge råd och information. Kontrollbesök sker i Laholms kommun löpande under hela året. Kommunens målsättning är att samtliga försäljningsställen för receptfria läkemedel ska besökas av kommunens handläggare minst en gång vartannat år. Uppföljande kontroll vid konstaterad brist ska ske. Kontroll sker på dagtid och utförs av alkohol- och tobakshandläggaren själv eller tillsammans med livsmedelsinspektör. Vid svåra bedömningar kan Läkemedelsverket biträda vid kontrollbesök.

Rökfria miljöer

Laholms kommun utövar tillsyn på rökfria miljöer enligt lagen om tobak och liknande produkter i samband med tillsyn av annan verksamhet enligt gällande lagstiftning som är aktuell för Miljökontoret. Det innebär att ansvaret fördelas mellan inspektörer på Miljökontorets olika tillämpningsområden.

Tillsynens genomförande

Legitimering

Tillsynspersonalen ska legitimera sig genom tjänstekort som styrker att de företräder kommunen och äger rätt att få tillträde aktuell lokal och övrigt utrymme.

Råd och stöd

Tyngdpunkten i tillsynsarbetet bör ligga på rådgivande och förebyggande verksamhet. Tillsynsbesöken är ett lämpligt tillfälle för tillsynsmyndigheten att ge råd och stöd till ansvariga.

Direkt återrapportering

Vad som iakttagits vid tillsynen bör återkopplas på plats innan tillsynen avslutas. Om allvarliga brister har observerats vid tillsynen ska särskild vikt läggas vid att förklara varför detta är allvarligt och vilka konsekvenser bristerna kan få.

Dokumentation

Tillsyn ska dokumenteras. Överträdelser eller åsidosättande ska dokumenteras grundligt. Även goda förhållanden ska dokumenteras noggrant för att ge en helhetsbild.

Avseende handel med receptfria läkemedel ska allvarliga brister/avvikelser eller upprepade brister/avvikelser rapporteras till läkemedelsverket som driver ärendet vidare.

Uppföljning

Efter tillsynsbesöket skickas en tillsynsrapport till ansvarig. Genom detta får ansvarig möjlighet att ge sin bild av vad som har hänt och vad denne tänker göra för att det inte ska upprepas. Uppföljande tillsynsbesök ska planeras in om tillsynen påvisat allvarligare brister/förseelser i verksamheten. Uppföljningsbesöken är viktiga för att ta reda på om det är fråga om en engångsföreteelse eller brister/förseelser som är återkommande.

Resultatredovisning

Dokumentation för tillsynsfrekvens samt resultat av utförd tillsyn upprättas årligen.

Sebastian Stjärneblad

Alkohol- och tobakshandläggare